

ChristenUnie

Stadskanaal

“vertrouwen”

Algemene Beschouwingen

2014-2015

Gemeente Stadskanaal

Woord vooraf

De ChristenUnie Stadskanaal heeft de algemene beschouwingen dit keer de titel "vertrouwen" meegegeven.

De eerste vraag dient zich gelijk aan bij deze eerste algemene beschouwingen. Wat zal ons de komende periode brengen?

En dan richt bijna als vanzelf de blik zich weer op de toekomst. Wat staat ons te wachten? Loopt de crisis al op een eind? Wat brengen de bezuinigingen van het rijk nog voor de gemeenten? Allemaal vragen die je de angst om het hart zouden kunnen doen slaan en de moed zouden kunnen benemen. Zij het niet dat boven dat alles uit de woorden van de Heere Jezus klinken die zegt: "wees niet bezorgd". Dat is geen oproep tot een zorgeloze, onverantwoorde levensstijl. De Bijbel roept ook op tot zorg dragen voor de naaste en de schepping, tot het nemen van verantwoording op de plaats waar we gesteld zijn. Dat betekent ook niet dat we ons nooit zorgen mogen maken, maar het behoed wel voor een angstige, verlamme zorg. Op de woorden: "wees niet bezorgd" volgen namelijk de woorden: "want uw hemelse Vader weet dat u al deze dingen hoeft". En dat geeft vertrouwen. Dat er een hemelse Vader is, die ons en onze behoeften kent, die voor ons wil zorgen. En dan gaat het misschien niet zo als wij gedacht of graag gewild hadden, maar dan mogen we ons werk doen en onze plannen maken in afhankelijkheid van die hemelse Vader. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst.

Op de volgende pagina's geven wij onze reactie op een aantal punten uit de voorjaarsnota 2014 en uit de perspectiefnota 2015 - 2018.

Inleiding

Verkiezingen hebben plaatsgevonden. De uitslag mag verrassend genoemd worden. Coalitieonderhandelingen zijn geweest een nieuw coalitieakkoord is aangeboden. Een nieuwe raad en nieuwe wethouders zijn inmiddels aangetreden en er is afscheid genomen van raadsleden en wethouders. Al met al een roerige periode die achter ons ligt. Als vanzelf dient onze blik dus weer naar de toekomst gericht te worden. Wij dienen het beste voor onze inwoners van Stadskanaal te blijven doen.

Bij alle ontwikkelingen en uitbreidingen van taken staan er in de visie van de ChristenUnie Stadskanaal fractie een aantal uitgangspunten centraal:

- + Behoud van Christelijke waarden en normen
- + Handhaving van de basisvoorzieningen in de gemeente
- + De kwetsbaren in de samenleving zo min mogelijk proberen te treffen door de bezuinigingen
- + Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk en mantelzorg
- + De zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen en andere organisaties dient te worden gestimuleerd
- + Tekorten in de begroting worden primair opgelost door bezuinigingen; belastingverhoging kan alleen als andere maatregelen geen oplossing meer bieden. Tracht lastenverhoging voor de burger te voorkomen.

De laatste jaren hebben we herhaaldelijk gesproken over de taken die van de overheid naar de gemeente toekomen. In het bijzonder de decentralisaties jeugdzorg, Participatiewet en de WMO/AWBZ vormen een aanzienlijke uitbreiding van het takenpakket van de gemeente. Later in dit stuk gaan we hier inhoudelijk op in. De onderliggende dossiers hebben de laatste tijd veel aandacht gehad en zullen dat ook nog krijgen. Wel is de ChristenUnie van mening dat het belang van een zorgvuldige overgang niet vaak genoeg kan worden benoemd. Immers met recht kunnen we hier spreken over kerntaken, omdat deze taken zich richten op de meest kwetsbare personen in de samenleving. Juist die groep waarvoor een overheid er als vangnet dient te zijn. Tegelijkertijd vraagt de overheveling van deze taken ook om een bezinning op de uitvoering van die taken. Waar de beschikbare middelen minder worden, zullen maatregelen moeten worden genomen zodat de hulp daar waar die echt nodig is, geboden kan blijven worden. Allereerst zullen deze maatregelen gezocht moeten worden in de "bedrijfsvoering" van de deelnemende organisaties. De beschikbare middelen moeten ten gunste komen aan de doelen waarvoor ze beschikbaar zijn gesteld. Uiteraard zijn organisaties nodig om hier uitvoering aan te geven, maar deze moeten altijd ten dienste staan aan het beoogde doel. Dit vraagt om een efficiënte bedrijfsvoering en een zo klein mogelijke overhead. Naast de bedrijfsvoering zal ook kritisch moeten worden gekeken naar de kaders en de mate van hulp verstrekking. Is alle hulp wel echt in de verstrekte mate nodig? Zijn er in de directe omgeving mogelijkheden, kan men zelf in bepaalde mate in de behoefte voorzien?

Wij gaan akkoord met de door u voorgestelde wijziging van de huidige paragraaf WMO in 2015 tot een paragraaf "Sociaal Domein".

Nieuw beleid

Bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid van de gemeente is een belangrijke voorwaarde voor economische bedrijvigheid. Zoals reeds bekend is de ChristenUnie van mening dat de spoorlijn Groningen-Veendam naar Stadskanaal moet worden doorgetrokken. We zijn ook voorstander van het verder doortrekken van de spoorlijn naar Emmen. We zijn geschrokken van wat in het Dagblad van het Noorden van donderdag 22 mei 2014 stond met betrekking tot het intrekken van subsidies door de Provincie. Hierbij werd het doortrekken van de spoorlijn naar Stadskanaal ook genoemd. De Provincie spreekt van het trekken aan een dood paard. Er wordt gesproken over andere overheden, bedrijven en financiering. Wordt er in deze iets van ons of anderen verwacht? Wij verzoeken het college zich hard te maken voor de komst van de spoorlijn. Min of meer is die toch ook al toegezegd? De ChristenUnie is benieuwd naar het onderzoek van een geschikte stationslocatie. Kunt u hier al iets meer over meedelen? De ChristenUnie houdt vast aan goede OV-verbindingen naar de buitendorpen.

Nu het Refaja ziekenhuis is gefuseerd met de andere twee ziekenhuizen, het Scheperziekenhuis te Emmen en het Bethesda ziekenhuis te Hoogeveen, is het zaak dat we de vinger aan de pols houden dat het Refaja een volwaardig ziekenhuis blijft. Tevens vragen wij het college nu in te zetten op ontwikkeling van het Science Park. Bent u dezelfde mening toegedaan?

Programma 1 Welzijn en Zorg

De aankomende periode is een zeer belangrijke. De decentralisatie van de WMO en AWBZ komen er aan zoals het nu lijkt. Financieel zal het allemaal niet meevallen. Wij verzoeken echter het college een en ander uit te voeren binnen de beschikbaar gestelde budgetten van het Rijk. Wij vragen van het college alert te zijn op de komende ontwikkelingen en ons als raad op de hoogte te houden. Er moet voor gezorgd worden dat niemand tussen wal en schip valt. Maatwerk moet geleverd worden. Dat het ministerie heeft aangeboden ons als pilot gemeente te laten fungeren, spreekt ons aan. Wij zien de uitkomst van de effecten van de decentralisaties voor onze gemeente en de eventuele knelpunten met belangstelling tegemoet.

De visie van de ChristenUnie op het sociale domein is één gezin, één plan en één regisseur. Deze visie willen wij terug zien in de nieuwe beleidsnota's op het terrein van de Jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning (WMO en decentralisatie van taken uit de AWBZ), participatie en de contracten met de (welzijns-)instellingen. Ruimte dient er te zijn en te blijven voor keuzevrijheid van zorg of ondersteuning die past bij de situatie of levensovertuiging van de zorgvrager of de ouders van de zorgvrager.

Vrijwilligers/Mantelzorgers

Voor vrijwilligers en mantelzorgers willen we dit jaar nadrukkelijk aandacht vragen. De veranderingen die landelijk gaande zijn zoals decentralisaties, de inrichting van de participatie- samenleving en minder financiële middelen worden steeds voorzien van de verwachting dat de mensen allerlei taken wel even zullen overnemen. Voor alles en nog wat worden vrijwilligers alvast op papier ingezet. Maar zijn al die vrijwilligers er wel? En rekenen we ons zelf niet rijk met al die ideeën? In feite weten we het niet of nauwelijks. Willen wij in de toekomst op een verantwoorde wijze gebruik kunnen blijven maken van vrijwillige inzet op velerlei terrein dan moeten we het werk, de organisaties en de mensen faciliteren. Ja, zo nodig ook financieel. We moeten mensen in staat stellen om het werk te doen. Maar de kosten van vrijwilligers staan in geen verhouding tot wat het kost als alles gedaan wordt door professionals. Er ontbreekt op dit moment een goed beeld van wat er is en wat de komende 5 jaar nodig is. Als we dat niet goed in beeld brengen dan lopen we het grote risico dat het halve vrijwilligerskorps uitgebrand thuis komt te zitten.

Daarom is ons voorstel om het onderwerp vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties bovenaan de politieke agenda te zetten. We verzoeken het college om in beeld te brengen wat er in de komende jaren extra of anders nodig is aan vrijwilligers. We willen graag weten welke steun er nodig is en welke kosten in de komende jaren gemaakt moeten worden om de vrijwillige inzet te scholen, te ondersteunen en te faciliteren.

De wijkverpleegkundige

De ChristenUnie heeft in mei 2012 de motie ingediend van de wijkverpleegkundige. Het vorige college heeft aangegeven ons op de hoogte te houden van de voortgang van het proces (werkwijze project 'Gewoon doen' uitrollen over de rest van de wijken en dorpen). Kunt u aangeven hoe het ermee staat?

Ouderen

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er aandacht is en blijft voor de ouderen om zo lang mogelijk mee te doen in de samenleving en hiervoor ook de mogelijkheden krijgt. Ouderen moeten worden betrokken bij het formuleren en de uitvoering van het ouderenbeleid. Er moet goed overleg en samenwerking zijn tussen de gemeente en de organisaties die de ouderen vertegenwoordigen. De gemeente houdt echter de regie over het ouderenbeleid en zet zich ervoor in dat er voldoende voorzieningen voor ouderen zijn.

De regio Zuidoost-Groningen is een kwetsbare regio. We hebben te maken met krimp. Tussen nu en 2033 neemt de bevolking van Stadskanaal met 15% af. Ook de samenstelling verandert; Stadskanaal vergrijsst en ontgroent. Maar de vergrijzing kan ook kansen bieden. Het aantrekkelijk maken van Stadskanaal voor de seniore bevolking kan de krimp remmen.

Starterslening

Het doet ons goed te lezen dat de eerste starters aan het aflossen zijn. Voordat het fonds revolverend is dan zijn we nog wel een aantal jaren verder, maar zoals u aangeeft het begin is er.

Woonvisie

Naar de mening van de ChristenUnie dient er een woonplan te worden opgesteld. In dit plan dienen een aantal zaken te staan, onder andere:

- + aandacht herstructurering oudere wijken (indien nodig);
- + prestatieafspraken met woningbouwcorporaties;
- + kwantitatief en kwalitatief aanbod van woningen (één- en tweepersoons-, starters-, jongeren-, gezinnen-, senioren- en gehandicapten-woningen);
- + energiemaatregelen;
- + aanpak geluids- en burenoverlast (buurtbemiddelaars);
- + goed overleg met dorps- en wijkraden en buurtverenigingen
- + kleine woonzorgvoorzieningen in de dorpen en wijken;
- + en voldoende woningen met lage huren.

Dit woonplan dient bij te dragen aan een gemeente waar het prettig en veilig wonen is en die bijdraagt aan realisatie van duurzame (woningen in) dorpen en wijken. Tevens kan bewerkstelligd worden dat de onderlinge sociale samenhang tussen de bewoners in de wijken en dorpen vergroot wordt.

Stichting 250/400

Vorig jaar hebben wij in de Algemene Beschouwingen opgemerkt dat een en ander sober georganiseerd diende te worden. Wij zien deze soberheid niet terug in de totale kosten van ca. € 775.000. In dat licht valt de bijdrage van € 40.000 nog mee. Verwacht van ons niet dat wij bereid zijn dit bedrag te verhogen als de fondsenwerving tegenvalt.

Programma 3 Jeugd en Educatie

Jeugdzorg

We zullen het de komende tijd nog vaak gaan hebben over de Jeugdzorg. De ChristenUnie hecht aan het in stand houden van identiteitsgebonden zorg ook binnen de jeugdzorg. Het college dient hier zorg voor te dragen. Ook vinden wij het van belang dat naast het goed regelen van zware zorg er ook plek moet blijven voor kleine zorgen en hulpvragen.

Speciaal vragen wij aandacht voor relatieproblematiek en de wijze waarop kinderen daarvan de dupe kunnen worden. Hiervoor hebben wij een motie voorbereid.

Programma 4 Economie en Arbeidsmarkt

Wedeka

Er dient een sterke lobby te blijven in verband met de verdeling van gelden in het kader van de SW voorziening bij de VNG. Dit omdat Den Haag de verdeling van gelden hier neergelegd heeft. Het college dient ervoor te gaan dat wij gecompenseerd worden voor het hoge aantal SW-ers. Tevens dient voortgegaan te worden met de ombouw van Wedeka. Dit lijkt namelijk de beste optie op dit moment. Verwijzend naar het bestuursakkoord zijn wij zeer benieuwd naar de omvorming van Wedeka tot een ontwikkelbedrijf dit tezamen met de andere gemeenten in Oost Groningen de SW bedrijven zelf, het bedrijfsleven en het Onderwijs. Dit alles om mensen met een beperkt arbeidsvermogen weer aan het werk te helpen. Hoe de uitwerking van de Participatiewet uiteindelijk landelijk of regionaal geregeld gaat worden weten we nog steeds niet. De ChristenUnie is echter van mening dat mensen die een beschutte werkplek moeten hebben deze ook moeten kunnen krijgen.

EDR

De inzet van het college in het kader van werkgelegenheid dient gericht te zijn op behoud, versterking en uitbreiding. Samenwerking met de andere gemeenten in de noordelijke grensregio is noodzakelijk. Tevens wijst de ChristenUnie op de samenwerking met het UWV en de EDR en het zoeken van kansen naar werk over de grens in Duitsland.

Duitse taal

De ChristenUnie verzoekt het college navraag te doen bij het voortgezet onderwijs en het MBO naar het onderwijzen van de Duitse taal. Mogelijk kan dit uitgebreid dan wel verbeterd of aangeprezen worden. Hier wordt ook landelijk en regionaal al over gesproken. Zeker in onze grensstreek kan het goed spreken van de Duitse taal een pre zijn in het kader van werken over de grens.

Jeugdwerkloosheid

De gemeente moet structureel inzetten op de aanpak van jeugdwerkloosheid. De ChristenUnie wil mentorprojecten stimuleren. De afstemming tussen onderwijsinstellingen en lokale arbeidsmarkt moet worden verbeterd. Wij hopen dat u snel het gesprek aangaat met betrekking tot jobcarving. De ChristenUnie zou graag zien dat er leerwerkplekken voor jongeren worden gecreëerd.

Programma 5 Ruimte en Milieu

Windmolens

Met betrekking tot de windmolenparken die in onze omgeving zouden worden gerealiseerd blijkt nog niet alles duidelijk te zijn. Onderzoeken worden nog uitgevoerd. Er wordt nog gesproken over een andere locatie waar een en ander gerealiseerd gaat worden. Wat de ChristenUnie betreft is in ieder geval draagvlak van wezenlijk belang. Participatie in rendement en compensatie van schade kunnen zorgdragen voor meer draagvlak.

Programma 6 **Bestuur en Dienstverlening**

Klant Contact Centrum

Bij de vorming van het Klant Contact Centrum (KCC) verwachten wij van de medewerkers klantgerichtheid en een professionele en vriendelijke benadering van de klant/burger. Aan het KCC dienen meetbare prestatie indicatoren te worden gekoppeld waarbij we niet alleen ons zelf maar dat ook onze klant onze dienstverlening beoordeelt. Kan het college ons de toezegging doen dat hier prioriteit aan gegeven wordt?

Herindeling

Wij hebben ons als raad en college uitgesproken voor een herindeling per 1-1-2018. Om ons heen zien en horen wij dat het allemaal niet zo soepeltjes loopt als wij graag zouden zien. Wij vragen van het college of ze zich blijven inzetten voor een herindeling zoals afgesproken. Indien er aanleiding is om onze visie met betrekking tot de beoogde herindeling te wijzigen horen wij dit graag van u.

Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Financiën en economie

De financiële risico's van de drie decentralisaties kunnen wij nog steeds niet inschatten. Vele wijzigingen en nog steeds grote onduidelijkheid spelen hierin een rol. In de meerjarenraming is geen rekening gehouden met de financiële risico's van de decentralisaties. De herverdeling van de uitkering uit het gemeentefonds pakt voor Stadskanaal structureel € 240.000 per jaar nadelig uit.

Na verwerking van de voorjaarsnota, het nieuwe beleid en de voor en nadelen van de realisatie van de taakstelling vertoont de meerjarenraming in 2018 een overschot van ruim één miljoen euro. U wilt het overschot onder andere voor bovenstaande beschikbaar houden. Dit lijkt ons goed. Pot verteren is er wat ons betreft niet bij. Zuinigheid dient voorop te staan. In de loop van de komende periode zullen de financiële kaders wel duidelijk worden. Wij zien uit naar de mei/juni circulaire dan zullen de eerste financiële contouren wel zichtbaar worden.

Voor wat betreft de ombuigingen stelt de ChristenUnie voor door te gaan op de ingeslagen weg. De resterende 0,9 miljoen euro aan taakstellingen tot en met 2017 moet gerealiseerd worden.

In het ombuigingsplan is als uitgangspunt 3,0 fte wethouders opgenomen. Zodoende kon er een structurele ombuiging van € 18.000 worden gerealiseerd. Dit kan nu niet meer daar er een formatie wethouders is van 3,2 fte. U dient dus op andere wijze structureel € 18.000 te bezuinigen.

Slotwoord

Zoals reeds eerder verwoord mogen we – ondanks wellicht zorgelijke omstandigheden – vertrouwen hebben in de toekomst. Nadat de Heere Jezus ons oproept niet bezorgd te zijn, geeft Hij daarna echter ook de opdracht wat wel te doen, namelijk: “Zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid”. Dat te zoeken wensen wij een ieder van harte toe. Gods Woord belooft ook dat wie dit Koninkrijk en deze gerechtigheid oprecht zoeken, deze ook zullen vinden. Dan vindt u ook vertrouwen voor de toekomst.

Ten slotte

Voorzitter, we wachten de reactie van het college in eerste termijn af en zullen waar nodig in de tweede termijn nog reageren.

We willen nu alvast van de gelegenheid gebruik maken om College en ambtenaren Gods Zegen toe te wensen bij de uitwerking en uitvoering van de voorjaarsnota en perspectiefnota.
